

Nordeas fonder

Riktlinjer för ägarstyrning

Innehåll

Riktlinjer för ägarstyrning	4
1. Generella principer	4
2. Styrelse, revision och nomineringsförfarande	4
2.1 Styrelsens ansvar	4
2.2 Nomineringsförfarande	4
2.3 Revision	5
3. Ersättning till styrelse	5
4. Ersättning till företagsledning och incitamentsprogram	5
4.1 Grundläggande principer	5
4.2 Beredning av beslut	6
4.3 Informationsgivning	6
5. Frågor rörande kapitalstruktur	6
5.1 Kapitalutskiftning till aktieägare	6
5.2 Riktade emissioner	7
5.3 Bemyndigande för styrelser att fatta beslut om emission	7
6. Offentliga erbjudanden	7
6.1 Lika pris vid offentliga erbjudanden om aktieförvärv	7
6.2 Aktier skall fritt kunna överlåtas	7
7. Miljömässiga, sociala och affärsetiska aspekter	7
7.1 Styrelsens ansvar	7

Riktlinjer för ägarstyrning

Nordeas fonder¹ har antagit följande riktlinjer för ägarstyrning avseende svenska aktiemarknadsbolag. Riktlinjerna gäller i tillämpliga delar även för övriga bolag noterade på svenska börser. För investeringar i företag noterade på marknadsplatser utanför Sverige tillämpar Nordeas fonder särskilda internationella riktlinjer².

1. Generella principer

Ägarstyrning behandlar förhållandet mellan aktieägare och företagets styrelse och dess företagsledning. Ägarstyrning ska, från Nordeas fonders sida, utövas med utgångspunkt i andelsägarnas gemensamma intresse av god avkastning.

Nordeas fonder anser generellt att utövandet av god ägarstyrning är väsentligt för att skapa värde i företagen. Som en betydande ägare i flera marknadsnoterade bolag har Nordeas fonder därigenom en viktig roll i att främja företagets utveckling mot bättre resultat genom att vara en aktiv ägare. Detta sker bland annat genom deltagande i valberedningar, deltagande i bolagsstämmor och genom löpande dialog med bolagen rörande väsentliga ägarfrågor. Samverkan med andra ägare utgör en viktig del av möjligheten till påverkan när så bedöms lämpligt.

Nordeas fonder förordar att samtliga aktier har lika röstvärde.

2. Styrelse, revision och nomineringsförfarande

2.1 Styrelsens ansvar

Styrelsen svarar, enligt Aktiebolagslagen, för bolagets organisation och för förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen har ett ansvar gentemot samtliga aktieägare. Styrelsens ledamöter skall särskilt beakta

sitt ansvar när olikartade intressen mellan aktieägare kan tänkas föreligga.

Styrelsen har ett ansvar som företrädare för ägarna att utöva tillsyn över den verkställande ledningen. För att inte försvaga styrelsens möjligheter att utöva kontroll, skall styrelsens ordförande inte samtidigt vara ansvarig för den verkställande ledningen.

Ett effektivt styrelsearbete är av största betydelse för att skapa värden för aktieägarna varför en väl sammansatt styrelse och ett väl organiserat styrelsearbete är av stor vikt. För att långsiktigt främja detta samt för att ge underlag för nominering av ledamöter bör styrelsens arbete och prestationer ärligen utvärderas. Utvärderingen bör formaliseras och syfta till att utvärdera såväl styrelsens kollektiva prestationer som individuella styrelsemedlemmars bidrag och engagemang.

Nordeas fonder anser att styrelseledamöter bör vara aktieägare i det berörda bolaget.

2.2 Nomineringsförfarande

Ägarstyrning utövas bland annat genom medverkan vid sammansättningen av en styrelse. Varje styrelse formas utifrån bolagets specifika situation. Antalet styrelseledamöter, ledamöternas kompetens, erfarenhet, ålder, kön, nationalitet och oberoende är faktorer som ska beaktas utifrån varje enskilt bolags situation. Varje ledamot skall kunna ägna tillräckligt med tid och engagemang åt uppdraget.

Nominering av styrelseledamöter och revisorer bör ske inom ramen för en valberedning bestående av representanter för de största ägarna samt med representation

¹ Riktlinjerna har, vid styrelsesammanträde den 25 november 2009, fastställts av styrelsen för fondbolaget Nordea Fonder AB.

² Se internationella riktlinjer - International Corporate Governance Principles

från bolagets styrelse. Nomineringsförfarandet skall ske på ett för alla aktieägare tydligt och väl kommunicerat sätt.

2.3 Revision

Bolagets revisorer väljs av bolagsstämman och skall uteslutande verka i aktieägarnas intresse. För att säkerställa detta är revisorernas oberoende av största vikt.

Bolagets styrelse skall genom effektiva rutiner, oberoende av företagets verkställande ledning;

- årligen utvärdera revisionen och relationen mellan revisorer och företagsledning samt relationen mellan revisorer och styrelse. Denna utvärdering skall redovisas för valberedningen inför val av revisor.
- hantera upphandling av revision samt säkerställa att upphandling av andra konsulttjänster från bolagets revisorer ej påverkar revisorernas oberoende

3. Ersättning till styrelse

Styrelsens samlade ersättningar och förmåner skall beslutas av bolagsstämman. Överväganden rörande bolagets storlek och komplexitet, ledamöters kompetens och nedlagd tid samt möjligheter att rekrytera lämpliga ledamöter ska vägas samman vid bedömning av styrelsearvodets storlek. Styrelseledamöter bör dock ej erhålla optioner utfärdade av bolaget.

4. Ersättning till företagsledning och incitamentsprogram

4.1 Grundläggande principer

Varje absoluta tal vad avser kostnad.

Varje styrelse bör fastställa och tydligt kommunicera en långsiktig policy för bolagets system för ersättningar och förmåner. I

denna policy skall ställningstaganden rörande följande fyra komponenter redovisas och motiveras samt behandlas i ett helhetsperspektiv:

- fast lön
- rörlig ersättning (på kort och lång sikt)
- pension
- övrig ersättning

Varje styrelse har ansvar för att den samlade ersättningen till företagsledningen är ändamålsenlig och rimlig samt främjar en långsiktigt god utveckling i bolaget. Styrelsen bör särskilt redovisa hur eventuella risker med utformningen beaktats. Ersättningen skall vara utformad så att företagsledningens intresse i så hög grad som möjligt likställs med aktieägarnas.

Nordeas fonder är i grunden positiv till rörlig ersättning, i form av kontant lön och eller i annan form såsom långsiktiga ersättningsprogram, som komponent i ett ersättningssystem.

Rätt utformade ersättningssystem skall på ett enkelt, tydligt och transparent sätt syfta till bättre prestationer och ökade värden för aktieägarna. Styrande faktorer skall vara tydligt utformade i förväg, mätbara och påverkbara för den anställde och systemen skall vara lätta att förstå. Utfallet bör bero av uppfyllandet av verksamhetsrelaterade prestationskrav som skall vara transparenta och robusta över tiden. Utformningen bör vidare innebära att ett system med rörlig ersättning även leder till lägre kostnader vid svaga resultat.

Långsiktiga ersättningsprogram bör utformas så att ledning och anställda exponeras

mot både uppgång och nedgång i aktiens värde samt syfta till ett långsiktigt ägande av aktier. Nordeas fonder ställer sig positiv till att ledning och anställdas deltar med egen insats i långsiktiga ersättningsprogram.

Förslag som innebär att långsiktiga ersättningsprogram baseras på aktier eller aktierelaterade instrument i onoterade dotterbolag skall undvikas för att ledning och anställdas intressen i så hög utsträckning som möjligt skall likställas med aktieägarnas.

Pensionsförmåner bör vara avgiftsbestämda och samtliga kostnader för pension skall kostnadsföras under den anställdes aktiva tid.

Den samlade ersättningen bör ha ett förutbestämt tak för maximalt utfall och en möjlighet för styrelsen att reglera utfallet genom exempelvis en klausul om utfallet ter sig orimligt.

Till bolagsstämman skall alltid hänskjutas inte bara sådana ärenden som enligt lag skall behandlas av stämman utan även andra beslut rörande ersättningsprogram som kan antas ha materiell betydelse för aktieägarna.

Styrelsen bör årligen särskilt utvärdera hur befintligt ersättningssystem svarar mot sina specifika syften samt hur det bidrar till bättre prestationer och ökade värden. Denna utvärdering bör redovisas för aktieägarna.

4.2 Beredning av beslut

Styrelsens förslag till beslut bör beredas i sådan ordning att deltagare i program-

met ej har ett dominerande inflytande över utformning av programmet. Inför beslut på bolagsstämma bör styrelsen särskilt redogöra för hur ärendet handlagts. För det fall deltagare i programmet kan komma att få ett icke oväsentligt inflytande över beslut på bolagsstämma till följd av eget aktieäggande så bör detta förhållande redovisas inför stämman.

4.3 Informationsgivning

Nordeas fonder har tillsammans med andra svenska institutionella investerare utfärdat riktlinjer för informationsgivning rörande incitamentsprogram. Dessa innefattas i föreliggande riktlinjer för ägarstyrning och presenteras i Riktlinjer för information till aktieägarna om incitamentsprogram i aktie marknadsbolag.

5. Frågor rörande kapitalstruktur

Nordeas fonder anser att företag skall arbeta aktivt för att erhålla en väl avvägd kapitalstruktur. Vid beslut om förändring av kapitalstrukturen skall ägare av aktier med samma ekonomiska rätt likabehandlas.

5.1 Kapitalutskiftning till aktieägare

Kapital som överstiger bolagets behov i förhållande till fastställda strategier bör återföras till aktieägarna. Nordeas fonder förordar utdelning eller inlösen som metoder för återföring av kapital. Om särskilda skäl finns för att bolaget förvärvar utestående aktier skall det ske kostnadseffektivt och utan att ägarstrukturen förändras.

I de fall företag har förvärvat utestående egna aktier och vid ett senare tillfälle avser att avyttra dessa mot kontant likvid bör gamla aktieägare ha företrädesrätt.

5.2 Riktade emissioner

Nordeas fonder anser att gamla aktieägare skall ha företrädesrätt att teckna nya aktier. Riktad nyemission mot kontant likvid, där företrädesrätt för gamla aktieägare saknas, bör undvikas.

5.3 Bemyndigande för styrelser att fatta beslut om emission

I de fall där styrelsen föreslås bemyndigas att fatta beslut om emissioner utan företrädesrätt för gamla aktieägare bör sådant bemyndigande endast avse apportemissioner. Bemyndigande omfattande mer än fem procent av bolagets kapital bör undvikas om ej annat särskilt motiveras utifrån bolagets specifika situation och behov under den period bemyndigandet omfattar.

6. Offentliga erbjudanden

6.1 Lika pris vid offentliga erbjudanden om aktieförvärv

Nordeas fonder anser att aktier som medför lika rätt till bolagets tillgångar och vinst, skall behandlas lika vid offentliga erbjudanden om aktieförvärv. Den grundläggande principen skall vara att samma pris erbjuds för aktier med samma ekonomiska rättigheter.

6.2 Aktier skall fritt kunna överlätas

Samtliga aktieslag skall utan inskränkningar genom förbehåll i bolagsordningen fritt kunna överlätas.

7. Miljömässiga, sociala och affärsetiska aspekter

Nordeas fonders övergripande utgångspunkt är att företagens ansvarstagande i

relation till miljömässiga, sociala och affärsetiska aspekter är en viktig förutsättning för att ett företag skall uppnå uthålligt god avkastning.

Nordeas fonder har skrivit under FN: s principer för ansvarsfulla investeringar, (PRI)³ då vi anser att hanteringen av relevanta miljömässiga, sociala och affärsetiska aspekter kan påverka avkastningen för fonderna.

7.1 Styrelsens ansvar

Varje styrelse ska inta ett ansvarsfullt förhållningssätt och arbeta aktivt med för bolaget relevanta miljö, sociala och affärsetiska aspekter. Till exempel aspekter som rör miljö- och klimatpåverkan, anställdas arbetsförhållanden, affärsetiska frågor, jämställdhet och mångfald, samt arbetsvillkor och miljöpåverkan i leverantörsledet.

Styrelsen ska tillse att uppförandekod och policydokument följs i alla delar av företaget genom upprättande av styrnings- och ledningssystem samt relevanta system för uppföljning och kontroll. Styrelsen ska löpande utvärdera företagets arbete.

Styrelsen ska vidare tillse att aktieägarna får en rättvisande bild av företagets risker, ställningstaganden och aktiva arbete gällande relevanta miljö, sociala och affärsetiska aspekter direkt påverkade av företagets verksamhet. Detta bör ske genom extern kommunikation såsom årsredovisningar och webbplats, där även uppförandekod, policydokument och resultat redovisning bör finnas.

³ PRI – Principles for Responsible Investments, är ett öppet globalt initiativ för investerare som lanserades 2006. Se vidare www.unpri.org